

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № 03-00-126

София, 12.02.2013 г.

ДО
Г-Н ТОТЮ МЛАДЕНОВ
МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
На Ваш № 03-109 от 24.01.2013 г.

ОТНОСНО: проект на Постановление на Министерския съвет за реда и критериите за определяне и актуализиране размера на минималната работна заплата за страната

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МЛАДЕНОВ,

По изпратения ни за съгласуване проект на Постановление на Министерския съвет за реда и критериите за определяне и актуализиране размера на минималната работна заплата за страната, Министерството на финансите изразява следното становище:

Считаме, че приемането на проекта на постановление не е в съответствие с разпоредбата на чл. 244, т. 1 от Кодекса на труда, доколкото тя е за определяне на минималната работна заплата за страната, а не за реда и критериите, по които да се определя същата. На мнение сме, че в проекта на доклад липсват мотиви какво налага въпросните отношения да се регламентират с нормативен акт, а не по реда на постигане на съгласие в рамките на тристранното сътрудничество и диалога със социалните партньори.

Независимо от горното, конкретните ни бележки и предложения по предложения ред и критерии за определяне и актуализиране на размера на минималната работна заплата са следните:

Първият критерий е нивото на средната работна заплата за последното тримесечие, за което са налични статистически данни. Тъй като е предвидено минималната работна заплата да се определя в края на текущата година за следващата, то винаги последните налични данни за средната работна заплата за страната ще са за 3-тото тримесечие. Средната работна заплата за 3-тото тримесечие отчита в голяма степен сезонната заетост, която е характерна за летния период в страната ни, което според нас няма да отразява реалното равнище на средната заплата, и съответно ще доведе до изкривяване на нивото и на минималната работна заплата.

Считаме, че обвързването на минималната със средната заплата е обосновано, но следва да се прилага по начин, който да гарантира, че растежът на минималната заплата не изпреварва значително този на средната работна заплата. В противен случай, това би приближило доходите на по-нискоквалифицираните до тези на работниците с по-висока квалификация и би препятствало разрешението на проблема със структурната безработица, особено сред нискоквалифицираните. Фиксирането на размера на

минималната работна заплата над равновесното ниво води до нарастване на цената на производствените ресурси и спад на търсенето на труд при равни други условия. Така работната сила с производителност на труда под стойността на минималната заплата отпада от пазара на труда. Това е предпоставка за разширяване на неформалната заетост, съкращения на работни места и увеличаване на сивия сектор на икономиката.

Вторият критерий е размера на линията на бедност, определена от Министерския съвет за съответния период. Тук може да прецизира формулировката, тъй като се има предвид съответната година за която се определя минималната работна заплата, а не период. Минималната работна заплата е доход от труд и се отнася до равнището на бедност на домакинствата с ниско квалифицирани работници, а не изобщо до равнището на бедност на цялото население.

Третият критерий е индекс на потребителските цени за съответната година, спрямо предходната, на база приетите от Министерския съвет основни допускания по бюджетната прогноза. Този критерий също не е точно определен. Не може да се използва прогнозен индекс за съответната година при положение, че минималната работна заплата ще действа от 1 януари. Минималната работна заплата ще включва все още нереализирала се инфлация. В този случай е добре да се използва отчетена инфлация от предходната година, макар че и тя ще бъде ясна в началото на следващата година. Трябва също да се прецизира с коя инфлация ще се работи – индекс на потребителските цени или хармонизиран индекс на потребителските цени. В бюджетната прогноза се работи с хармонизиран индекс на потребителските цени.

Критериите, свързани с параметрите по годишния закон за държавния бюджет и тригодишната бюджетна прогноза, и тези, свързани с производителност, състояние на икономиката и пазара на труда, на практика носят еднаква информация. Икономическите фактори, които се определят като основни за изменението на доходите, като производителност на труда и инфлация, имплицитно се съдържат в номиналния растеж на БВП.

Същевременно, в проекта на постановление остава неясно кой от критериите е водещ за актуализирането на минималната заплата. Според нас, предложените критерии за определяне на минималната работна заплата в България се доближават до използваните от Международната организация на труда критерии или групи от фактори, които се вземат предвид при определяне на минималната работна заплата, но следва да се има предвид, че тези критерии включват не на последно място и възможностите да се плаща определено ниво на минимална работна заплата.

Определянето на минималната работна заплата в широки граници между 35 и 55% от средната работна заплата, не е релевантно предвид границите, които реално са достигнати в България. Към момента нивото на минималната в средната работна заплата е около 38% и установяването на долна граница от 35% под която отношението не бива да спада, изглежда приемливо. Същевременно, предложената горна граница от 55 % е необосновано висока. В годините преди икономическата криза, когато и средната, и минималната заплата отбелязаха най-бързо (и двуцифрено) повишение, отношението между двата показателя се стабилизира на нива от около 40-42%. Средната стойност на това отношение за страните от Европейския съюз (за които има налични данни в Евростат) също е между 40 и 42%, а по отделни страни има само 5 такива, които надхвърлят 45% без да превишават 50%. Ако приемем, че това са допустимите граници, в които би трябвало отношението да варира и в Република България, то няма основание горната граница да надхвърля 45%. Така, ако през следващите години минималната заплата се повишава в процент, близък и малко по-висок от този на средната заплата, това ще доведе до постепенно нарастване на дела на минималната в средната заплата до нивото ѝ преди кризата и до средното ниво за Европейския съюз.

На мнение сме, че определения срок по чл. 6, ал. 1 не съответства на сроковете за разработване и приемане тригодишната бюджетна прогноза и на годишния закон за държавния бюджет, още повече, че и към настоящия момент има определени плащания, размерът на които е обвързан с размера на минималната работна заплата.

Считаме, че предложеното правило по чл. 7 не би могло да бъде спазено, тъй като това ще се отрази негативно на изпълнението на бюджета и спазването на заложените в годишния закон параметри, както и за целите на фискалната консолидация.

Във връзка с гореизложеното, Министерството на финансите не подкрепя предложения проект на Постановление на Министерския съвет за реда и критериите за определяне и актуализиране размера на минималната работна заплата за страната, тъй като не е в съответствие с разпоредбата на чл. 244, т. 1 от Кодекса на труда, където е посочено, че Министерския съвет определя минималната работна заплата за страната, а не реда и критериите за определянето и актуализирането ѝ.

СИМЕОН ДЯНКОВ